
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۲۱

طرف

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۳۱، «طرف» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «طرف» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «طرف» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۳۱
ریشه	طرف
تعداد تکرار	۱۱
تعداد مشتقات	۸
تعداد ریشه مرتبط	۷۷

فهرست مشتقات

۱. أَطْرَافَ (۱)	۳. الطَّرْفِ (۳)	۵. طَرَفِيَّ (۱)	۷. طَرُفَكَ (۱)
۲. أَطْرَافِهَا (۲)	۴. طَرَفًا (۱)	۶. طَرَفِ (۱)	۸. طَرَفُهُمْ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابو (۱)	۱۶. حسب (۱)	۳۲. زلف (۱)	۴۷. علم (۱)	۶۳. کبت (۱)
۲. اتی (۳)	۱۷. حسن (۱)	۳۳. سیح (۲)	۴۸. عمر (۱)	۶۴. کتب (۱)
۳. ارض (۲)	۱۸. حکم (۲)	۳۴. سرع (۱)	۴۹. عین (۱)	۶۵. کرم (۱)
۴. الله (۱)	۱۹. حمد (۱)	۳۵. سوء (۱)	۵۰. غرب (۱)	۶۶. کفر (۳)
۵. اله (۱)	۲۰. خسر (۲)	۳۶. شکر (۳)	۵۱. غلب (۱)	۶۷. لعل (۱)
۶. امن (۱)	۲۱. خشع (۱)	۳۷. شمس (۱)	۵۲. غنی (۱)	۶۸. لیل (۲)
۷. انس (۱)	۲۲. خفی (۱)	۳۸. صبر (۱)	۵۳. فضل (۱)	۶۹. متع (۱)
۸. انن (۵)	۲۳. خیب (۱)	۳۹. صلو (۱)	۵۴. فئد (۱)	۷۰. نظر (۱)
۹. انی (۱)	۲۴. ذکر (۲)	۴۰. طلع (۱)	۵۵. قبل (۴)	۷۱. نفس (۲)
۱۰. اهل (۱)	۲۵. ذلل (۱)	۴۱. طمٹ (۱)	۵۶. قرر (۱)	۷۲. نقص (۲)
۱۱. اولاء (۱)	۲۶. ذهب (۱)	۴۲. طول (۱)	۵۷. قصر (۳)	۷۳. نهر (۲)
۱۲. بلو (۱)	۲۷. ریب (۳)	۴۳. ظلم (۱)	۵۸. قطع (۱)	۷۴. هطع (۱)
۱۳. ترب (۱)	۲۸. ردد (۲)	۴۴. عذب (۱)	۵۹. قلب (۱)	۷۵. هوی (۱)
۱۴. جنن (۱)	۲۹. رضو (۱)	۴۵. عرض (۱)	۶۰. قنع (۱)	۷۶. وله (۱)
۱۵. حتی (۱)	۳۰. رؤس (۱)	۴۶. عقب (۱)	۶۱. قول (۴)	۷۷. یوم (۱)
	۳۱. رؤی (۴)		۶۲. قوم (۳)	

فهرست آیات

۱. { آل عمران - ۱۳۷ } لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتُمُهُمْ فَيَتَقَلَّبُوا حَائِبِينَ
۲. { هود - ۱۱ } وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُفَاً مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَّ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ
۳. { الرعد - ۴۱ } أَمْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُضُهَا مِنْ آطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَخْتُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
۴. { إبراهيم - ۴۳ } مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ
۵. { طه - ۱۳ } قَاضِرٍ عَلَىٰ مَا يَفُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافِ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى
۶. { الأنبياء - ۴۴ } بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُضُهَا مِنْ آطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْعَالِيُونَ
۷. { النمل - ۴۰ } قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ
أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ
۸. { الصافات - ۴۸ } وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ
۹. { ص - ۵۲ } وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ
۱۰. { الشورى - ۴۵ } وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا حَائِبِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرَفٍ حَقِيقٍ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْحَاسِرِينَ الَّذِينَ خَبِرُوا أَنفُسَهُمْ وَ
أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ
۱۱. { الرحمن - ۵۶ } فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ لِإِنْسِ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ